

DECIZIE

26 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Iuliana Oprea
Ion Druță

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Fintex”,
reprezentată de avocatul Guzun Vasile

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere
Limitată „Agropiese TGR Grup” împotriva Societății cu Răspundere Limitată
„Fintex” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, penalității și a
cheltuielilor de judecată

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 09 februarie 2017, prin care s-a
respins cererea Societății cu Răspundere Limitată „Fintex” cu privire la scutirea de
la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de Societatea cu
Răspundere Limitată „Fintex” și acordat apelantului termen pentru lichidarea
neajunsurilor

constată:

La 05 mai 2016, Societatea cu Răspundere Limitată „Agropiese TGR Grup”
a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată
„Fintex” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, penalității și a
cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la 02 ianuarie 2015, între Societatea cu
Răspundere Limitată „Agropiese TGR Grup”, în calitate de vânzător și Societatea
cu Răspundere Limitată „Fintex”, în calitate de cumpărător, a fost încheiat
contractul nr. 2/2015Tam, unde vânzătorul s-a obligat să livreze marfa, iar
cumpărătorul să preia și să achite prețul mărfii, însă nu mai târziu de 15 zile din
data indicată în factură.

Explică că începând cu data semnării și până la 03 noiembrie 2015, a livrat
marfă către Societatea cu Răspundere Limitată „Fintex” și i-a eliberat facturi
fiscale în sumă de 58852,64 lei, însă Societatea cu Răspundere Limitată „Fintex”
și-a executat în mod necorespunzător obligațiunile de plată, achitând parțial marfa
recepționată. Astfel, datoria restantă la momentul înaintării acțiunii în judecată
constituie suma de 49693,47 lei.

Sușține că s-a adresat repetat către Societatea cu Răspundere Limitată „Fintex” solicitând achitarea restanței, însă cerințele nu au fost admise.

Consideră că Societatea cu Răspundere Limitată „Fintex” urmează să achite în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată „Agropiese TGR Grup” datoria pentru marfa livrată în sumă de 49693,47 lei.

La fel, remarcă că potrivit pct. 4.1. al contractului, Societatea cu Răspundere Limitată „Fintex” s-a obligat în cazul executării necorespunzătoare a obligațiilor de plată, să achite penalități în mărime de 0,1 % din costul mărfii furnizate pentru fiecare primele 15 zile de întârziere și 0,3 % pentru următoarele zile calendaristice de întârziere. Astfel, penalități de întârziere pentru perioada 24 iunie 2015 – 26 aprilie 2016 (total 180 zile) au fost calculate în sumă de 24951,83 lei.

Totodată, referindu-se la prevederile art. 619 alin. (1) și (2) Cod civil, consideră că în legătură cu neachitarea mărfii preluate, Societatea cu Răspundere Limitată „Fintex” este obligată să achite și dobânda de întârziere pentru perioada 17.06.2015-26.04.2016, în sumă de 11782,48 lei.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 8 alin. (2) lit. a), 9, 512, 572, 619 Cod civil, art.5, 29, 35, 96, 166 CPC.

Solicită admiterea acțiunii, a încasa de la Societatea cu Răspundere Limitată „Fintex” în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată „Agropiese TGR Grup” datoria pentru marfa livrată în sumă de 49693,47 lei, dobânda de întârziere în sumă de 11782,48 lei, penalitatea de întârziere în sumă de 24951,83 lei și cheltuielile de judecată în mărime de 2592, 83 lei, cu titlu de taxa de stat și 115 lei, cu titlu de cheltuieli pentru eliberarea extrasului din Registrul de Stat al persoanelor juridice, iar în total suma de 89381,81 lei.

La ședința de judecată din 14 octombrie 2016, Societatea cu Răspundere Limitată „Agropiese TGR Grup” a depus cerere de micșorare a cuantumului acțiunii, prin care a solicitat a încasa de la Societatea cu Răspundere Limitată „Fintex” în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată „Agropiese TGR Grup” datoria totală în mărime de 89136 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Ungheni din 25 noiembrie 2016, acțiunea a fost admisă, s-a încasat de la Societatea cu Răspundere Limitată „Fintex” în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată „Agropiese TGR Grup” datoria în mărime de 49693,47 lei, dobânda de întârziere în sumă de 11782,48 lei, penalitatea de întârziere în sumă de 24951,83 lei și cheltuieli de judecată ce constau din taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în mărime de 2592, 83 lei, cheltuieli de judecare a pricinii în mărime de 115 lei suportate pentru eliberarea extrasului din Registrul de Stat al persoanelor juridice, iar în total suma de 89135,96 lei.

La 26 decembrie 2016, Societatea cu Răspundere Limitată „Fintex” a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Ungheni din 25 noiembrie 2016, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere parțială a acțiunii, totodată solicitând scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 09 februarie 2017, s-a respins cererea Societății cu Răspundere Limitată „Fintex” cu privire la scutirea de la plata

taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de Societatea cu Răspundere Limitată „Fintex” și acordat apelantului termen până la 16 martie 2017, pentru achitarea taxei de stat în mărime de 826,53 lei, fiindu-i explicat și faptul că în cazul în care nu va lichida neajunsurile, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită. Totodată, în partea descriptivă a încheierii fiind evidențiată mențiunea cu privire la necesitatea prezentării apelului motivat.

La 14 martie 2017, Societatea cu Răspundere Limitată „Fintex” a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 09 februarie 2017, prin care a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea încheierii cu pronunțarea unei noi soluții, prin care Societatea cu Răspundere Limitată „Fintex” să fie scutită de la plata taxei de stat.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea recurată, indicând că instanța de apel incorect a apreciat probele, din care considerente încheierea urmează a fi casată.

Menționează că la materialele dosarului sunt suficiente probe, care demonstrează starea financiară precară în care se află Societatea cu Răspundere Limitată „Fintex”, care a fost provocată de Agenția Apele Moldovei, în legătură cu neachitarea la timp a serviciilor prestate și acumularea unei datorii în sumă de 6000000 lei.

Mai invocă că este incorectă și aprecierea instanței de apel referitor la faptul că cererea de apel nu este motivată, considerând că despre temeinicia cererii de apel, instanța este în drept să se pronunțe doar în ședința de judecată de examinare a cererii de apel și nicidecum la etapa de soluționare a cererii de scutire de la plata taxei de stat.

În conformitate cu art. 425 al CPC RM, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din materialele cauzei se constată că părțile nu au asistat la ședința în care a fost pronunțată încheierea recurată. Totodată, rezultă că copia încheierii recurate a fost expediată în adresa părților la 23 februarie 2017, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 84), care a fost recepționată de recurent la 28 februarie 2017, ceea ce se atestă prin avizul de recepție (f. d. 85).

Astfel, se consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 09 februarie 2017 în termenul legal.

În susținerea acestei opinii, instanța de recurs va lua în considerație și realizările la acest capitol a practicii Curții Supreme de Justiție, în sensul că termenul de declarare a recursului de 15 zile, prevăzut la art. 425 CPC, curge de la data când recurentul a făcut cunoștință cu actul de dispoziție contestat, doar în cazurile emiterii de către instanța de judecată a actului de dispoziție în lipsa acestuia, sau dacă a fost emis și pronunțat numai dispozitivul încheierii.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Din materialele dosarului rezultă că la 26 decembrie 2016, Societatea cu Răspundere Limitată „Fintex” a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Ungheni din 25 noiembrie 2016, fără a achita taxa de stat, în conformitate cu prevederile art. 364 alin. (1) CPC, solicitând scutirea de la plata acesteia.

Drept urmare, prin încheierea Curții de Apel Bălți din 09 februarie 2017, s-a respins cererea Societății cu Răspundere Limitată „Fintex” cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de Societatea cu Răspundere Limitată „Fintex”, acordat apelantului termen până la 16 martie 2017, pentru achitarea taxei de stat în mărime de 826,53 lei și explicat că în cazul în care nu va lichida neajunsurile, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită. Totodată, în partea motivată a încheierii fiind evidențiat faptul necesității lichidării neajunsurilor inclusiv prin prezentarea apelului motivat.

La caz, instanța de recurs reține prevederile art. 83 alin. (1) și (2) CPC, care stipulează că taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a pricinii civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar. În acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție de caracterul și valoarea acțiunii, iar în acțiunile nepatrimoniale și în alte cazuri prevăzute de lege, în proporții fixe, conform Legii taxei de stat.

Conform dispozițiilor art. 3 alin. (1) lit. a) și lit. j) din Legea taxei de stat nr. 1216-XII din 03 decembrie 1992 cu modificările și completările ulterioare, tarifele taxei de stat se stabilesc la următoarele quantumuri pentru cererile de chemare în judecată privitor la litigiile cu caracter patrimonial, cererile de contestare a unui titlu executoriu sau a unui alt document prin care încasarea se produce în mod incontestabil, constituie 3% din valoarea acțiunii sau din suma încasată, dar nu mai puțin de 150 lei și nu mai mult de 25000 lei de la persoanele fizice și nu mai puțin de 270 lei și nu mai mult de 50000 lei de la persoanele juridice.

Pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești taxa de stat este de 75% din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată sau altei cereri (plângeri), iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial - 75% din taxa calculată din suma contestată.

Potrivit pretențiilor înaintate în cauză se constată că litigiul în cauză este unul patrimonial, respectiv taxa de stat pentru depunerea cererii de apel urmează a fi calculată în mărime de 75 % din taxa calculată din suma contestată, ceea ce constituie 826,53 lei.

În conformitate cu art.85 alin. (4) CPC, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

La depunerea cererii de apel, apelantul Societatea cu Răspundere limitată „Fintex” a solicitat scutirea de la plata taxei de stat invocând situația financiară precară.

Analizând circumstanțele cauzei și probele prezentate în susținerea argumentelor invocate, instanța de recurs constată că instanța de apel temeinic și legal a respins cererea Societății cu Răspundere Limitată „Fintex” cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel și nu a dat curs cererii de apel, stabilind apelantului termen pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat.

În acest sens, instanța de recurs reiterează că potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului dreptul la un tribunal nu este absolut, putând fi supus unor limitări diverse atât de ordin pecuniar (plata taxei de stat), cât și procedural (autorizație prealabilă).

Astfel, instanța de recurs constată că, deși Societatea cu Răspundere Limitată „Fintex” indică la situația materială precară ce face imposibilă achitarea taxei de stat la depunerea cererii de apel, aceasta nu a demonstrat prin probe veridice starea grea materială, prin urmare și imposibilitatea de a achita taxa de stat în cuantumul prevăzut de lege pentru cererea de apel. Or, recurentul nu a demonstrat că nu dispune de alte surse de venit, nu deține bunuri imobile și mobile.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia critic și argumentul apelantului referitor la faptul că Agenția Apele Moldovei este datoare cu o sumă impunătoare, or actul de verificare la care face referire Societatea cu Răspundere Limitată „Fintex”, indică o altă sumă decât cea arătată de recurent.

În această ordine de idei, în lipsa unor probe pertinente ce ar confirma starea grea materială, este evident că instanța de apel temeinic și legal a respins cererea Societății cu Răspundere Limitată „Fintex” cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel și ca urmare nu dat curs cererii de apel.

Totodată, instanța de recurs consideră necesar de a menționa faptul că, deși în partea motivată instanța de apel a făcut referire la necesitatea lichidării neajunsurilor inclusiv și prin prezentarea apelului motivat, se constată că aceasta este o omisiune a instanței de apel, care necesită a fi exclusă, or din conținutul cererii de apel se evidențiază indubitabil că aceasta conține motivele de fapt și de drept.

Mai mult că, nici dispozitivul încheierii nu indică la necesitatea prezentării cererii de apel motivate.

Față de cele ce preced, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel contestate.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Fintex”.

Se menține încheierea Curții de Apel Bălți din 09 februarie 2017, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Agropiese TGR Grup” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Fintex” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, penalității și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Iuliana Oprea

Ion Druță